

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 16 Ιανουαρίου 2024
(OR. en)

5477/24

ECOFIN 52
UEM 15
SOC 25
EMPL 18

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες

αριθ. προηγ. εγγρ.: 5024/24

Θέμα: Έκθεση του μηχανισμού επαγρύπνησης 2024

– Συμπεράσματα του Συμβουλίου (16 Ιανουαρίου 2024)

Επισυνάπτονται για τις αντιπροσωπίες τα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την έκθεση του μηχανισμού επαγρύπνησης του 2024 που εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο Οικονομικών και Δημοσιονομικών Θεμάτων στις 16 Ιανουαρίου 2024.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΥ ΕΠΑΓΡΥΠΝΗΣΗΣ 2024

— Συμπεράσματα του Συμβουλίου —

Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

1. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ ότι η οικονομία της ΕΕ παραμένει ανθεκτική παρά την επιβράδυνση που παρατηρήθηκε το 2023. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ ότι οι υψηλότερες τιμές της ενέργειας και ο αυξανόμενος πληθωρισμός μείωσαν την αγοραστική δύναμη και οι αυστηρότεροι όροι χρηματοδότησης που ακολούθησαν επηρέασαν αρνητικά την εμπιστοσύνη και τη ζήτηση, ενώ το παγκόσμιο εμπόριο ήταν υποτονικό. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι η πρόσφατη πτώση του πληθωρισμού, σε συνδυασμό με την αύξηση των μισθών στα περισσότερα κράτη μέλη και μια σταθερά ισχυρή αγορά εργασίας, αναμένεται να συμβάλει στη στήριξη της αγοραστικής δύναμης, οδηγώντας σε επέκταση της κατανάλωσης. ΤΟΝΙΖΕΙ ότι η αβεβαιότητα παραμένει μεγάλη, μεταξύ άλλων όσον αφορά τις γεωπολιτικές εντάσεις, την έκταση και την ταχύτητα εξομάλυνσης του ρυθμού του πληθωρισμού, την εξέλιξη των όρων χρηματοδότησης και την κατάσταση της παγκόσμιας ζήτησης, με πιθανές επιπτώσεις στις μακροοικονομικές ανισορροπίες.
2. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ τη σημασία που έχει η συνεχιζόμενη εφαρμογή της διαδικασίας μακροοικονομικών ανισορροπιών για τον έγκαιρο εντοπισμό, πρόληψη και διόρθωση ανισορροπιών που εμποδίζουν την εύρυθμη λειτουργία των οικονομιών των κρατών μελών, της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης ή της οικονομίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο σύνολό της. ΧΑΙΡΕΤΙΖΕΙ την έκθεση του μηχανισμού επαγρύπνησης 2024, η οποία σηματοδοτεί την έναρξη του δέκατου τρίτου ετήσιου γύρου εφαρμογής της διαδικασίας μακροοικονομικών ανισορροπιών.
3. ΣΥΜΦΩΝΕΙ ΓΕΝΙΚΑ με την εκτίμηση της έκθεσης του μηχανισμού επαγρύπνησης σχετικά με την εξέλιξη των μακροοικονομικών ανισορροπιών και των αναδυόμενων κινδύνων. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ ότι τα ισοζύγια τρεχουσών συναλλαγών σχεδόν όλων των κρατών μελών μειώθηκαν σημαντικά το 2022, κυρίως λόγω της ραγδαίας ανόδου των τιμών της ενέργειας, και, εν συνεχεία, αυξήθηκαν στα περισσότερα κράτη μέλη κατά τη διάρκεια του 2023, χάρη στην ανάκαμψη των εμπορικών ισοζυγίων, με ορισμένα κράτη μέλη να εξακολουθούν να καταγράφουν μεγάλα πλεονάσματα και ελλείμματα. Το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών της ζώνης του ευρώ μειώθηκε κι αυτό σημαντικά το 2022, αλλά ανέκαμψε σε πλεόνασμα κατά τη διάρκεια του 2023. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι οι μεγάλες καθαρές εξωτερικές θέσεις αποθεμάτων μειώθηκαν γενικά σε όλα σχεδόν τα κράτη μέλη, αλλά παρέμειναν σημαντικές.

4. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ ότι οι συνεχιζόμενες διαφορές του πληθωρισμού μεταξύ των κρατών μελών θα μπορούσαν να δημιουργήσουν προκλήσεις για την ανταγωνιστικότητα, οι οποίες έχουν παραμείνει μέχρι στιγμής περιορισμένες. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι το ονομαστικό κόστος εργασίας ανά μονάδα προϊόντος έχει αυξηθεί σημαντικά σε ολόκληρη την ΕΕ, εντός ενός πλαισίου που χαρακτηρίζεται από τα υψηλότερα ποσοστά συμμετοχής στην αγορά εργασίας και τα χαμηλότερα ποσοστά ανεργίας στην ιστορία της, σε συνδυασμό με υψηλό πληθωρισμό. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι οι επιπτώσεις των τιμών της ενέργειας και των βασικών εμπορευμάτων έχουν μειώσει τα μερίδια της αγοράς εξαγωγών και ότι οι ονομαστικές σταθμισμένες συναλλαγματικές ισοτιμίες ανατιμώνται στα περισσότερα κράτη μέλη, μετά την υποτίμηση που καταγράφηκε το 2022. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ ότι ορισμένα κράτη μέλη αντιμετωπίζουν έντονες πραγματικές ανατιμήσεις, λόγω υψηλότερου πληθωρισμού από εκείνον των χωρών που αποτελούν εμπορικούς εταίρους τους.
5. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ ότι οι υψηλοί δείκτες χρέους του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα παραμένουν σε πρωτική πορεία στα περισσότερα κράτη μέλη. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι οι δέσμες στήριξης για την αντιμετώπιση της πανδημίας και τα μέτρα για τον μετριασμό των υψηλότερων τιμών της ενέργειας επιβαρύνουν τους δείκτες δημόσιου χρέους, οι οποίοι στα περισσότερα κράτη μέλη παραμένουν υψηλότεροι απ' ό,τι πριν από την κρίση της COVID-19. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ ότι τα αποθέματα εταιρικού χρέους παραμένουν μεγάλα και πάνω από τα προ της πανδημίας επίπεδα σε πολλά κράτη μέλη, συνιστώντας παράγοντα κινδύνου. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ την αυξανόμενη επιβάρυνση λόγω των τόκων και τις πιθανές επιπτώσεις των αυστηρότερων όρων χρηματοδότησης στο υψηλό χρέος. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ ότι οι αποταμιεύσεις των νοικοκυριών παραμένουν ως επί το πλείστον πάνω από τα προ της πανδημίας επίπεδα. ΛΑΜΒΑΝΕΙ ΥΠΟ ΣΗΜΕΙΩΣΗ τη συγκράτηση της αύξησης των τιμών των κατοικιών, οι οποίες μειώθηκαν αν και παραμένουν υψηλές σε αρκετά κράτη μέλη, με πιθανές δευτερογενείς συνέπειες σε άλλους τομείς. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ ότι ο τραπεζικός τομέας παραμένει καλά κεφαλαιοποιημένος, με επαρκή ρευστότητα και με χαμηλό και σταθερό επίπεδο μη εξυπηρετούμενων δανείων.
6. ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ για την υψηλής ποιότητας ανάλυση που γίνεται στην έκθεση του μηχανισμού επαγρύπνησης. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ τη μελλοντοστραφή εκτίμηση της πιθανής εξέλιξης των κινδύνων, τη σημασία της ανάλυσης των δεικτών για τα αποθέματα, καθώς και τη μεγαλύτερη ανάδειξη των διαστάσεων της ΕΕ και της ζώνης του ευρώ στην έκθεση. ΛΑΜΒΑΝΕΙ ΥΠΟ ΣΗΜΕΙΩΣΗ την πρόθεση της Επιτροπής να διενεργήσει εμπεριστατωμένες επισκοπήσεις για 11 κράτη μέλη που διαπιστώθηκε ότι αντιμετώπιζαν ανισορροπίες ή υπερβολικές ανισορροπίες τον Μάιο του 2023, καθώς και για ένα ακόμη κράτος μέλος με πιθανές αναδυόμενες ανισορροπίες. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ ότι η έκθεση προσδιορίζει τέσσερα ακόμη κράτη μέλη που χρήζουν προσοχής όσον αφορά ορισμένες εξελίξεις, παρότι δεν πλήττονται ή κινδυνεύουν να πληγούν από ανισορροπίες.

7. ΖΗΤΕΙ την αποδοτική εφαρμογή και την καλύτερη ενσωμάτωση της διαδικασίας μακροοικονομικών ανισορροπιών στο πλαίσιο της οικονομικής διακυβέρνησης, το οποίο επί του παρόντος τελεί υπό αναθεώρηση. ΧΑΙΠΕΤΙΖΕΙ την εν εξελίξει τακτική επανεξέταση του πίνακα αποτελεσμάτων της διαδικασίας μακροοικονομικών ανισορροπιών. ΤΟΝΙΖΕΙ την ανάγκη για στενή παρακολούθηση των υφιστάμενων και δυνητικά αναδυόμενων ανισορροπιών και για έγκαιρη αντίδραση σε επίπεδο πολιτικής, συμπεριλαμβανομένης της εφαρμογής κατάλληλων μεταρρυθμίσεων, όπως συνιστώνται στις ειδικές ανά χώρα συστάσεις στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου και περιλαμβάνονται στα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας.
8. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι η πρόληψη και η διόρθωση μακροοικονομικών ανισορροπιών ενισχύει την ικανότητα των κρατών μελών να ανταποκρίνονται στους κλυδωνισμούς και στηρίζει την οικονομική σύγκλιση. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι η μείωση όλων των ανισορροπιών συμβάλλει στη συνολική ανθεκτικότητα της οικονομίας της ΕΕ και μπορεί να έχει θετικές δευτερογενείς συνέπειες σε ολόκληρη τη ζώνη του ευρώ και την ΕΕ.
-